अबलंतुअबलस्यपालनान्महत्पुण्यमपालनाच्चमहत्पापमित्यर्थः ॥ १२ ॥ भूतंदुर्बलंसंभजतेऽन्नादिनासेवते तदन्वयाःदातृसंबंधिनः ॥ १३ ॥ अबलंतुमहद्भूतमित्येतद्विवृणोति दुर्बलस्येत्यादिना ॥ १४ ॥

दुर्बलार्थंबलंसृष्टंधात्रामांधातरुच्यते ॥ अबलंतुमहद्भूतंयस्मिन्सर्वंप्रतिष्ठितं ॥ १२ ॥ यच्चभूतंसंभजतेयेचभूतास्तदन्वयाः ॥ अधर्मस्तेहिनृपतौसर्वेशोचंतिपार्थिव ॥ १३ ॥ दुर्बलस्यचयच्चक्षुर्मुनेराशीविषस्यच ॥ अविषह्यतमंमन्येमास्मदुर्बलमासदः ॥ १४ ॥ दुर्बलांस्तातबुध्येथानित्यमेवाविमानितान् ॥ मात्वांदुर्बलचक्षूंषिप्रदहेयुःसबांधवं ॥ १५ ॥ नहिदुर्बलदग्धस्यकुलेकिंचित्प्ररोहति ॥ आमूलंनिर्दहंत्येवमास्मदुर्बलमासदः ॥ १६ ॥ अबलंवैबलाच्छ्रेयोयच्चातिबलवद्बलं ॥ बलस्यावलदग्धस्यनकिंचिदवशिष्यते ॥ १७ ॥ विमानितोहतःकृष्टस्त्रातारंचेन्नविंदति ॥ अमानुषकृतस्तत्रदंडोहंतिनराधिपं ॥ १८ ॥ मास्मतातरणेस्थित्वाभुंजीथादुर्बलंजनं ॥ मात्वांदुर्बलचक्षूंषिदहंत्वग्निरिवाशयं ॥ १९ ॥ यानिमिथ्याभिशस्तानांपतंत्यश्रूणिरोदतां ॥ तानिपुत्रान्पशून्घ्नंतितेषांमिथ्याभिशंसनात् ॥ २० ॥ यदिनात्मनिपुत्रेषुनचेत्पौत्रेषुनप्तृषु ॥ नहिपापंकृतंकर्मसद्यःफलतिगौरिव ॥ २१ ॥ यत्राबलोवध्यमानस्त्रातारंनाधिगच्छति ॥ महान्दैवकृतस्तत्रदंडःपततिदारुणः ॥ २२ ॥ युक्तायदाजानपदाभिक्षंतेब्राह्मणाइव ॥ अभीक्ष्णंभिक्षुरूपेणराजानंघ्नंतितादृशाः ॥ २३ ॥ राज्ञोयदाजनपदेबहवोराजपूरुषाः ॥ अनयेनोपवर्तंतेतद्राज्ञःकिल्बिषंमहत् ॥ २४ ॥ यदायुक्त्यानयेदर्थान्कामादर्थवशेनवा ॥ कृपणंयाचमानानांतद्राज्ञोवैशसंमहत् ॥ २५ ॥ महान्वृक्षोजायतेवर्धतेचतंचैवभूतानिसमाश्रयंति ॥ यदावृक्षश्छिद्यतेदह्यतेचतदाश्रयाअनिकेताभवंति ॥ २६ ॥ यदाराष्ट्रेधर्ममग्र्यंचरंतिसंस्कारंवाराजगुणंब्रुवाणाः ॥ तैरेवाधर्मश्चरितोधर्ममोहात्तूर्णंजह्यात्सुकृतंदुष्कृतंच ॥ २७ ॥ यत्रपापाज्ञायमानाश्चरंतिसतांकलिर्विदतेतत्रराज्ञः ॥ यदाराजाशास्तिनरानशिष्टांस्तदाराज्यंवर्धतेभूमिपस्य ॥ २८ ॥ यश्चामात्यान्माननयित्वायथार्हंमंत्रेचयुद्धेचनृपोनियुंज्यात् ॥ विवर्धतेतस्यराष्ट्रंनृपस्यभुंक्तेमहींचाप्यखिलांचिराय ॥ २९ ॥ यच्चापिसुकृतंकर्मवाचंचैवसुभाषितां ॥ समीक्ष्यपूजयन्राजाधर्मंप्राप्नोत्यनुत्तमं ॥ ३० ॥ संविभज्ययदाभुंक्तेनामात्यानवमन्यते ॥ निहंतिबलिनंदृप्तंसराज्ञोधर्मउच्यते ॥ ३१ ॥ त्रायतेहियदासर्ववाचाकायेनकर्मणा ॥ पुत्रस्यापिनमृष्येच्चसराज्ञोधर्मउच्यते ॥ ३२ ॥

॥ १५ ॥ १६ ॥ १७ ॥ १८ ॥ रणेस्थित्वाप्रतिपक्षीभूयभुंजीथाःकरादानेन ॥ १९ ॥ २० ॥ यदिआत्मनिफलंपापंनफलतितर्हिपुत्रादिषुफलतिनतुसद्यःफलतीत्यर्थः ॥ २१ ॥ २२ ॥ २३ ॥ २४ ॥ नयेत्अपहरेत् ॥ २५ ॥ २६ ॥ महानितिदृष्टांतमुक्त्वादार्ष्टांतिकमाह यदेति यदाधर्मंचरतितदाराजावर्धतइतिभावः दुष्कृतंचापयातीत्यर्थः ॥ २७ ॥ राज्ञःनृपान् ॥ २८ ॥ २९ ॥ ३० ॥ ३१ ॥ ३२ ॥

Digitized by Google